

ZPRAVODAJ

Obce Dolní Morava

duben
2021
zdarma

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Březnové zasedání zastupitelstva, které se mělo konat v pondělí 22. března se z technických důvodů neuskutečnilo.

Zveme občany na další zasedání Zastupitelstva obce Dolní Morava, které se uskuteční v pondělí **19. dubna 2021 od 17 hodin** na sále Obecního úřadu. **Zasedání je veřejné.**

VEŘEJNÉ PROJEDNÁNÍ ZMĚNY Č. 8 ÚZEMNÍHO PLÁNU OBCE

Ve čtvrtek 1. dubna se uskutečnilo veřejné projednání změny č. 8 územního plánu obce. Tato změna obsahuje infrastrukturní záležitosti Resortu Dolní Morava (kabinová lanovka, plocha pro techniku zasněžování, sedačková lanovka, jezero pro zasněžování, parkoviště, ...) a plochy pro výstavbu bytů a rodinných domů. Dále tato změna obsahovala plochu pro technickou infrastrukturu pod obcí pro možné umístění

centrální ČOV. Tato plocha byla z této změny na veřejném projednání vypuštěna, protože přesné umístění ČOV bude prověřeno v rámci územního řízení. Veřejného projednání se mimo zpracovatele a odborné osoby pro pořizování změny, zástupců obce zúčastnili také posuzovatelé vlivů na životní prostředí a 3 občané. K veřejnému projednání nebyly z řad veřejnosti podány žádné připomínky ani námítky.

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2021

Koho se sčítání týká

Sečíst se musí každý občan a cizinec, který má v České republice trvalý nebo přechodný pobyt nad 90 dnů. Formulář musíte vyplnit i v případě, že vám byl udělen azyl nebo jste na našem území pobývali **o půlnoci z 26. na 27. března**. Za nezletilé děti a osoby, které nejsou způsobilé k právním úkonům, jej může vyplnit jiný dospělý člen domácnosti. Sčítání se netýká cizinců, kteří jsou zde na dobu kratší než 90 dnů (například turisté), a zahraničních diplomatů.

Sčítání online

Elektronický sčítací formulář bude zpřístupněn **od 27. 3. do 11. 5.** Sečtěte se na tomto webu nebo v mobilní aplikaci, kterou naleznete v Google Play

Listinné sčítání

Pokud jste se nesečetli online, musíte od **17. 4. do 11. 5.** vyplnit listinný formulář. Získáte ho spolu s odpovědní obálkou od sčítacího komisaře. Vyplněný formulář v obálce odevzdáte nejpozději **do 11. 5.** na poště nebo ho vhodíte do poštovní schránky.

Jak získám sčítací formulář?

Listinný sčítací formulář získáte od sčítacího komisaře nebo na kterémkoliv kontaktním místě sčítání. Sčítací komisaři začnou od 17. 4. roznášet listinné sčítací formuláře těm, kteří se nesečetli online. Komisař

i App Store pod názvem „Sčítání21“. Kdo se nesečte online, bude muset vyplnit listinný sčítací formulář.

Pro naši obec byli určeni 2 sčítací komisaři, a to pracovníce České pošty Romana Hořínková a Jana Temňáková, které vám od 17. dubna, pokud jste se nesečetli online, budou domů doručovat formuláře k vyplnění.

sař se dostaví v předem oznámeném termínu a vyčká na váš příchod před vaším domem. Oznámení s termínem návštěvy dostanete do schránky (případně bude vyvěšeno na nástěnce nebo na vstupních dve-

řích objektu). Nebudete zrovna doma? Termín změnit nelze, ovšem komisař se vás pokusí zastihnout ještě jednou. Náhradní termín vám opět oznámíme.

Vyzvednout formulář si můžete také sami na kterémkoliv kontaktním místě sčítání na vybraných pobočkách České pošty a krajských správách Českého statistického úřadu, a to od 17. 4. do 11. 5.

Každé domácnosti bude standardně předáván jeden sčítací formulář, na žádost jich může být vydáno

Jak vyplnit sčítací formulář?

Základní nápopověda k vyplnění je přímo součástí listiného sčítacího formuláře u každé jednotlivé otázky. Před vyplněním si prostudujte pokyny uvedené na straně 2. formuláře. Abychom se všichni sečetli na jedničku, je třeba se držet několika jednoduchých zásad:

- Všechny informace uvádějte podle stavu, který platil o půlnoci **z pátku 26. března na sobotu 27. března 2021.**
- Odpovědi pište výhradně černou, nebo modrou propiskou.
- Používejte velká tiskací písmena podle vzoru ve formuláři.

Na co se ptáme?

Sčítací formulář obsahuje o polovinu méně údajů než při minulém sčítání v roce 2011. Zjišťujeme výhradně informace, které nejsou dostupné z databází státu, a nejsou tedy zjistitelné jiným způsobem. Budete vyplňovat údaje o domě či bytě, kde bydlíte, a o všech osobách, jež tam společně žijí.

Ve sčítání se ptáme, zda bydlíte ve vlastním nebo pronajatém, na plochu bytu v metrech čtverečních, počet místností, vybavenost plynem a vodou a způsob vytápění. Ve formuláři dále zjišťujeme i první bydliště po narození a místo obvyklého pobytu rok

i více. Při vyzvednutí sčítacího formuláře bude nutné sdělit číslo bytu, ve kterém bydlíte, a na kontaktním místě i adresu, ke které bude formulář přiřazen načtením čárového kódu.

Spolu s formulářem vždy obdržíte odpovědní obálku s logem Sčítání 2021 pro odevzdání formuláře. Obálka má předtištěnou adresu a její odeslání je zdarma.

- Pište přesně do bílých polí.
- Do každého pole pište jen jeden znak, včetně háčků a čárek.
- U dlouhých odpovědí použijte zkratku.
- Tam, kde je možnost výběru z více položek, správnou odpověď označte křížkem.
- Křížkujte vždy jen jednu možnost, jestliže není uvedeno jinak.
- Uděláte-li chybu, pole zaškrtejte a správnou odpověď napište vedle.

před sčítáním, informace o nejvyšším ukončeném vzdělání, zaměstnání a místě pracoviště nebo školy.

Otázky týkající se národnosti a náboženské víry jsou dobrovolné. Je na vašem rozhodnutí, zda na ně odpovíte. Pro vyplnění údajů o všech osobách, které v bytě bydlí, potřebujete jejich jména, rodná čísla nebo čísla osobních dokladů vydaných Českou republikou a data narození.

Neptáme se na žádné majetkové poměry ani na zdravotní stav.

OČKOVÁNÍ PROTI NEMOCI COVID-19

Stále slyšíme z médií, že probíhá očkování proti nemoci, která nám již přes rok upírá normální život. Očkování neprobíhá úplně podle plánu, nicméně připomínáme, jak to s očkováním v tuto chvíli je.

Registrovat na očkování se v tuto chvíli mohou tyto osoby:

- starší 70-ti let
- zdravotníci

- osoby s chronickým onemocněním (cukrovka, rakovina, onemocnění srdce, jater, ledvin apod.)
- kritické infrastruktury (zajištění základních potřeb pro občany – technické služby apod.)

Registrace se provádí on-line na webu **registrace.mzcr.cz** a očkování se provádí v očkovacích centrech. Nejbližší očkovací centra z naší obce jsou **v Šumperku a Žamberku.**

Pokud osoby starší 70-ti let a chronicky nemocní se nemohou dostavit do očkovačeho centra, mohou se domluvit se svým praktickým lékařem na zajištění očkovaní. V tomto případě se neprovádí registrace on-line.

V případě, že někdo má zájem o očkování a nemá doma internet nebo neví, jak vyplnit registraci, rádi mu na obecním úřadě v úředních hodinách (pondělí a středa 9–11, 14–17) či po telefonické domluvě (774 793 541 – starosta, 774 793 542 – místostarosta) s registrací na očkování pomůžeme.

ÚRYVKY Z KRONIKY

Obec Dolní Morava vlastní nyní 3 kroniky od roku 1947 do současnosti. Některé starší kroniky psané v německém jazyce se nachází v archivech, některé se bohužel nedochovaly. Protože naši obec historicky tvoří 3 samostatné obce (Horní, Dolní a Velká Morava), pokud byla kronika psána, byla do roku 1960 vždy psána pro danou obec. Proto kronika psaná od roku 1947 je psána pro obec Velká Morava. A z této kroniky vám budeme v této rubrice přinášet zajímavé úryvky. Formou redaktorských poznámek budeme také uvádět některé upřesňující skutečnosti.

Úryvky z roku 1947

Jméno a založení obce

Naše obec se jmenuje Velká Morava a byla pravděpodobně nazvána podle řeky Moravy, která pramení na Králickém Sněžníku, jenž uzavírá na severu údolí, v němž leží Velká Morava. O založení obce je z analů známo jen to, že r. 1564 tehdejší statkář von Goldenstein (pozn.: počestně Kolštejn, dnešní Branná), pan Wenzel von Zwill, dovolil starostovi jménem Pherusch Ditrich svobodně stavěti na nynějším statku čís. 9 (pozn.: nyní rodinný dům Novákových č.p. 9). Z toho důvodu bylo na tomto statku povoleno dědičné právo starostenské pro rozšiřující se obec. V roce 1654 měla Velká Morava 23 usedlostí s 181 obyvateli (dle výtahu z vídeňského archivu).

Příslušnost k ONV (pozn.: Okresní národní výbor)

Vel. Morava leží v polit. okrese Šumperk, soudní okres Staré Město pod Sněžníkem. Berní správa a berní úřady jsou v Šumperku.

Spojení se světem

Železniční trať se zastávkou Červený Potok vede na jižní hranici obce a byla zhotovena zdejšími obyvateli obce. Stavba byla zhotovena začátkem 70. let minulého století. 10. srpna 1873 jela první lokomotiva z Dolní Lipky.

Jako první kronikář této kroniky byl ředitel tehdejší národní školy na Velké Moravě Adolf Svoboda, který se narodil v roce 1906 v Třebíči. Po studiích nastoupil jako učitel v roce 1928 v Okříškách a učil do roku 1946 různě po okrese Třebíč. Na vlastní žádost byl přeložen do pohraničí do Petrova nad Desnou u Šumperka a od 1. září 1947 nastoupil do dvojtřídní školy na Velké Moravě. Mimo své učitelské povolání se věnoval literatuře a psal básně. V roce 1944 se stal členem Moravského kola spisovatelů v Brně a své básně publikoval v knize básní s názvem Bedřich Smetana. Mnoho básní napsal i pro děti.

Pohled na spodní část obce ve třicátých letech 20. stol., kde je šipkou vyznačena rychta, statek číslo 9, kde dnes stojí rodinný dům se stejným číslem popisným.

Původní budova v železniční stanici Červený Potok

Silnice

Od mostu spojujícím asi uprostřed Velkou a Dolní Moravu, vede silnice až na konec obce k lesu. Tato silnice byla dokončena r. 1903 obcí Velká Morava ve vlastní režii. Tato silnice musela být vybudována, protože špatná obecní cesta nevyhovovala pro velkou dopravu dřeva z okolních lesů.

Pošta

Poštovní úřad pro obec Velkou Moravu je v Malé Moravě, odkud listonoš denně dochází do Vel. Moravy. Naše obec má další spojení se světem telefonem.

Výměra půdy

Oblast obce Vel. Moravy hraničí na severu s republikou Polskou, na východě s pohořím Králíckého Sněžníku a obcí Sklené, na jihu s Malou Moravou a Červ. Potokem, na západě s obcemi Dol. a Horní Moravou, obě politický okres Žamberk. Tyto obce jsou přiděleny školou i farou Vel. Moravě.

Katastrální výměra obce měří 2 185,91 ha. Z toho připadá Řed. st. lesů Hanušovice 1 677,93 ha. Země-

Jmenovaná silnice navazuje na silnici z Červeného Potoka do Dolní Moravy, jež byla postavena r. 1890. Most nedaleko školy byl vybudován v r. 1904. Silnice Červený Potok – Králíky je velmi stará a pochází z r. 1839. Lesní cesta na levém břehu řeky Moravy až k chatě Vilemíně byla zbudována knížetem Lichtensteinem.

Aparáty se nacházejí na stanici SNB (pozn.: státní národní bezpečnost), ve škole a na Polesí Vel. Morava. Několik občanů má radia.

dělské půdy je 448,48 ha, orné půdy je 320,58 ha. Mimo to je 507,98 ha půdy, na níž nikdo nehospodář, jež bude pravděpodobně zalesněna. Malých zahrádek je 1,5 ha, luk trvalých 76,67 ha, pastvin 49,34 ha, lesní půda obce 0,47, vodní plocha 4,55 ha, zastavěná plocha 23,52 ha a plochy neplodné 30,96 ha.

ZAJÍMAVOSTI Z NAŠÍ PŘÍRODY

Obec Dolní Morava je mimo aktivit pro cestovní ruch bohatá také na své přírodní bohatství. Běžné rostliny i živočichy většina z nás zná, v této rubrice si postup-

ně ukážeme ty vzácnější, o kterých mnoho z nás nic neví. Jednotlivé příspěvky budou laděny k danému měsíci, kdy nejlépe daný druh pozorovat.

Dymnivka bobovitá (Corydalis intermedia)

V podobných místech, kde v brzkém jaře rozkvétají známé prvosenky vyšší (petrklíče) a sasanky hajní můžeme nalézt tuto malou nenápadnou rostlinku. Roste v listnatých hájích, často i kamenitých, a má raději sušší půdu bohatou na humus. Je to vytrvalá lysá bylina z čeledi zemědýmovitých (Fumariaceae), v širším pojetí mákovitých (Papaveraceae) vysoká 5–20 cm, která vyrůstá ze zemní plné hlízy. V našem prostředí kvete zpravidla v dubnu chudokvětým světle nachovým hroznem, výjimečně má i bílé zbarvení. Později utvořený plod je tobolka, v níž se nacházejí malá kulatá černá semínka. Po plném olistění stromů rostlina usychá a již ji nelze nalézt, přežívá pouze malá hlíza v podzemí. V Červeném seznamu cévnatých rostlin ČR je řazena mezi vzácnější druhy vyžadující další pozornost (C4). Jako všechny dymnivky obsahuje jedovaté alkaloidy. Pozornost této rostlině věnujeme především z důvodu kriticky ohroženého motýla

jasoně dymnivkovitého, který se v naší obci vyskytuje a tento druh je vázán na výskyt této rostliny, ale o tomto motýlovi zase někdy příště.

TAJEMNÁ MÍSTA OBCE

V této době, kdy je cestování vzhledem k trvající pandemii hodně omezené, více poznáváme místa nedaleká či přímo v naší obci. Profláknuté cíle všichni samozřejmě známe, ale v naší obci se vyskytuje

spoustu míst, která jsou poněkud záhadná či tajemná a spousta lidí o nich ani neví, nebo neví, že by mohla být něčím zajímavá. Proto vám nyní budeme přinášet popis těchto míst, na některá se třeba i vydáte.

Nejnižší a nejjižnější místo obce

Nejvyšší a nejsevernější bod (Králický Sněžník) je všem notoricky znám, ale jak je to s jeho protějškem? Nejjižnější místo obce se nachází na soutoku bezejmeného hraničního potoka, který oděluje Dolní Moravu od Malé Moravy a Pardubický kraj od Olomouckého, a řeky Moravy. Tento soutok se nachází až za železniční tratí (ano, na území naší obce je vedeno asi 130 metrů kolejí) a jeho nadmořská výška je 571 metrů, což je oproti protějšku převýšení 853 metrů. Jeho dostupnost je velmi obtížná, neboť sem nevede žádná cesta a místo je odděleno železnicí na vysokém náspu a uvedenými vodními toky. Bezejmený potok podchází násep metrovou trubkou a řeka Morava prochází pod vysokým železničním mostem. Toto místo je navíc zarostlé listnatým lesem s hustým podrostem a nachází se na pozemku, který vlastní Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. V daném místě se stýkají 3 katastrální

území, a to Velká Morava (Obec Dolní Morava), Malá Morava a Červený Potok (Město Králíky).

Železniční most poblíž nejjižnějšího místa obce

Zed' uprostřed pole

Na začátku naší obce, hned kousek za hranicemi katastru Červený Potok a kousek od tamního polního letiště se v poli u vzrostlé břízy a rozpadajícího se posedu nachází záhadná železobetonová zed'. Její význam nám není plně znám. Dle pamětníků mohla sloužit jako zařízení meliorací budovaných minulým

režimem či jako předsunuté polní stanoviště za II. světové války. Zed' je již značně poničená a z větší části pobořená. Pokud někdo zná správný význam této stavby a ví, kde k tomuto dohledat více informací, může nám to sdělit na obecní úřad.

ZÁBAVNĚ-NAUČNÉ STEZKY NA DOLNÍ MORAVĚ

Vážení rodiče,

rádi bychom Vás a Vaše děti pozvali na příjemnou jarní procházku po Dolní Moravě. Připravili jsme na území naší obce zatím dvě zábavně-naučné stezky s různými úkoly. Obtížnost stezky je pro děti ve věku 2–8 let, ale věříme, že si ji užijí i starší děti. Velikonoční stezka začíná na mostu u Konzumu a končí u autobusové zastávky Dolní Morava – tábor. A Jarní stezka začíná i končí u kostela.

V průběhu měsíce dubna pak budeme stezky rozšiřovat o další okruhy. Veškeré informace včetně map a dalších materiálů budou postupně zveřejňovány na facebookové stránce: ***Zábavné venkovní stezky pro děti - Dolní Morava*** nebo si o ně můžete napsat na email: **anezka1633@gmail.com**. Vaše náměty, připomínky, ale i fotografie z absolvování stezky jsou vítány.

Za realizační tým Anežka Černohousová

Z důvodu platných nařízení jsou do odvolání zrušeny všechny kulturní a společenské akce (obecní zájezd do Starklu, Pálení čarodějnic).

Spolek AUDIOHELP z.s. Plzeň, středisko Ústí nad Orlicí, ve spolupráci s městem Králíky organizuje v Králíkách

PORADNU PRO NEDOSLÝCHAVÉ dne 14. 4. 2021 /STŘEDA/ od 8:00 hod. do 11:45 hod.

V rámci poradny pracovník spolku poskytuje sociální služby sociálního poradenství a sociální rehabilitace.

Pracovník spolku AUDIOHELP je ve dnech, kdy poskytuje poradenství na MÚ Králíky, schopen poskytovat poradenství i v domácnostech občanů obce Dolní Morava. Jedná se především o klienty imobilní, zdravotně postižené, jejichž dostavení se do poradny na MÚ je spojeno s obtížemi. Poskytování služeb v domácnostech není zpoplatněno.

O zprostředkování služby v domácnostech je vhodné požádat v předstihu na telefonních číslech

602 697 729 nebo 465 526 911.

Poradna se uskuteční v budově Městského úřadu Králíky, ul. Karla Čapka 316, v přízemí v kanceláři č. 107.

ROZPIS POHOTOVOSTNÍ SLUŽBY ZUBNÍCH LÉKAŘŮ o víkendech a svátcích v čase 8:00–11:00 hodin

TERMÍN	JMÉNO	ADRESA	TELEFON
02. 4. 2021	MUDr. Stanislava Dunglová	Letohrad, Tyršova 259	972 324 447
3.–4. 4. 2021	MDDr. Tereza Faltusová	Lanškroun, Českých bratří 519	467 771 918
05. 4. 2021	MDDr. Michaela Hrdinová	Lanškroun, Strážní 151	465 322 907
10.–11. 4. 2021	MUDr. Zuzana Jedličková	Bystřec 182	465 642 990
17.–18. 4. 2021	MUDr. Marie Johnová	Letohrad, Šedivská 498	465 622 216
24.–25. 4. 2021	MDDr. Aneta Junková	Žamberk, Školská 834	739 374 555
1.–2. 5. 2021	MDDr. Milan Kopecký	Lanškroun, Mikoláše Alše 152	739 374 787

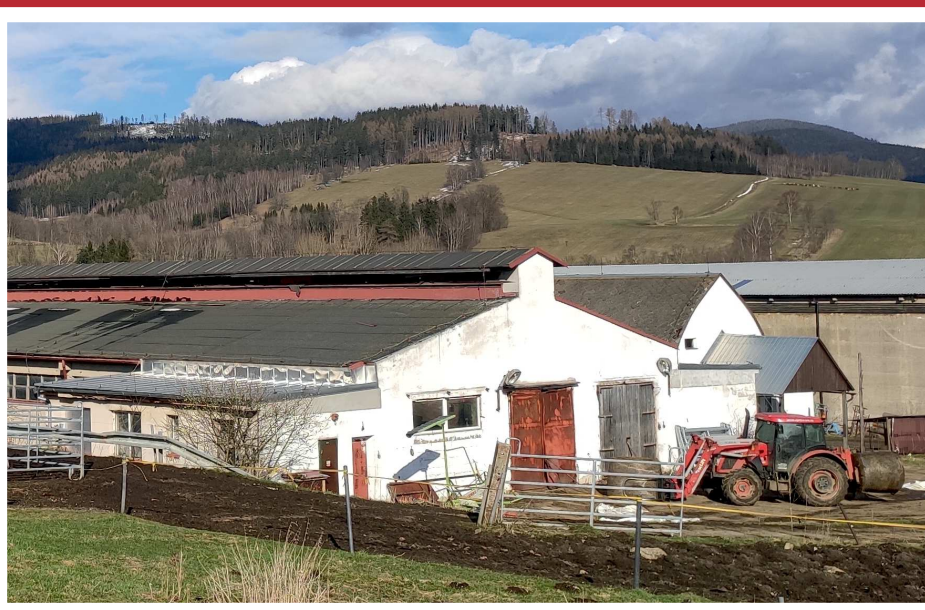
POZOR případné změny jsou k dispozici na Poliklinice Žamberk tel.: 465 676 811 a internetové adrese www.pardubickykraj.cz, v sekci: Krajský úřad/Odbor zdravotnictví/Zajištění pohotovostních služeb.

Pokud máte problém po 11. hodině, tak v nemocnici v Pardubicích či Hradci Králové funguje nepřetržitá služba na stomatologických odděleních.

Dolní Morava včera a dnes

Hospodářský areál státního statku na Dolní Moravě v roce 1986

Hospodářský areál dnes stále slouží svému účelu,
je však v soukromém vlastnictví

ZPRAVODAJ Obce Dolní Morava je měsíční periodický tisk územního samosprávného celku Obce Dolní Morava. Vydává a tiskne Obec Dolní Morava, Dolní Morava 35, 561 69 Králíky. Náklad zpravodaje je 200 ks a je dodáván zdarma do domácností obce Dolní Morava. Je k dispozici v elektronické podobě na www.obecdolnimorava.cz/zpravodaj. Redakce: Ing. arch. Richard Novák, Edita Novotná, Mgr. Lucie Nováková (sazba). Do zpravodaje může kdokoli přispět, Vaše příspěvky doručte na Obecní úřad nebo na e-mail zpravodaj@obecdolnimorava.cz. Uzávěrka je vždy **25. den** měsíce.